

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inzerati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Ali „politika“ - ali delo?

Po volitvah, ki so prinesle predsedniku vlade g. Jevtiču tako močno večino, in opozicionalni skupini dr. Mačka pa tudi znatno skupino, se javnost močno zanima za vprašanje, kako se bodo v bodočem parlamentu razvile razmere: ali bo vlada tako močna, da bo kljub opoziciji mogla uveljaviti svoj program dela za gospodarsko obnovo države in za pomirjenje političnih strasti, ali pa bo opozicija tako močna, da bo znala kljub svoji številni manjšini v parlamentu izsiliti razprave o državnopravnih vprašanjih in s tem potisniti delo za gospodarsko obnovo v ozadje?

Jasen odgovor na to vprašanje, ki tudi našo javnost močno zanima že zaradi tega, ker je tudi med nami še vedno dovolj zasleplencev, ki verujejo na povratek starih, žalostnih strankarskih prepričanj, ki so nam kot celoti že toliko škodovali, nam dajejo številke: opozicija sicer ni slaba po številu, vendar pa je proti Jevtičevi večini tako slabotna in neznatna, da lahko smatramo vsak njen poskus vrniti se zopet na stara »politična« pota, že vnaprej za brezuspešen. Opozicija bi lahko dosegla kakšen tozadeven uspeh le s pristankom večine, a ta pristanek je jako dvomljiv, ker je vlada na usta predsednika vlade g. Jevtiča svečano izjavila, da »povratka v stare čase« ne bo dovolila in vlada ima v parlamentu že tako močno večino, da vse tozadevne poskuse lahko prepreči.

A ne samo številčno razmerje med vladno večino in med opozicijo govori za to, da opozicija s svojimi »političnimi« zahtevami ne bo mogla prodreti, ampak tudi ogromna večina naroda takim poskusom nikakor ni naklonjena. Povratka v stare »politične« boje si želi le majhno število sitih ljudi, ki so nekdanj od »politike« prav lepo živeli in se »borili za narod« samo z lepimi besedami. Danes pa je narod lačen, ker je brez dela in brez zaslužka; zato je narod danes sit lepih »političnih« besed in praznih demagoških fraz in brezplodnega prerakanja, ampak hoče dejanja!

In sicer takih dejanj, ki mu bodo omogočila zopet živeti človeka vredno in dostojno življenje in ne samo živalskega živetarjenja!

Če se bo torej večina v bodočem parlamentu zavzela ne za staro politiko »političnih« fraz, ampak za politiko resnega gospodarskega dela, bo imela brez dvoma ves narod za seboj, in mi smo prepričani, da bodo politiko gospodarskega dela odobraval tudi vsi količkaj razsodni in trezni opozicionalni volilci, ki prav tako čutijo vso pezo današnje gospodarske stiske na svojih ramenih in v svojih žepih kakor tisti, ki so glasovali za

vlado. Prazni želodci se ne brigajo za državno-pravna vprašanja!

Prezreti namreč ne smemo dejstva, da za opozicijo ni glasovalo toliko volilcev, kakor jih je, iz navdušenja za državno-pravna ali kakšna druga »visoko-politična« vprašanja, ampak iz nezadovoljstva s sedanjim svojim gospodarskim položajem, kajti med

našim narodom žalibog še vedno prevladuje napačno mnenje, da je vse odvisno le od vlade! Odvisno pa je izboljšanje našega gospodarskega stanja v prvi vrsti od nas samih in od našega pogumnega in krepkega sodelovanja, ne samo od vlade.

Zato pa opozarjamo zlasti naše kmetško ljudstvo, naj se ne da begati od praznih preročanj, ampak naj povsod, kjerkoli jo v o poklicano, krepko sodeluje! Rešitev je mogoča samo z združenimi močmi!

Velik proces v Osijeku

Pretekli teden se je pričela pred sodiščem v Osijeku velika razprava proti obtožencem v takozvani »našički aferi«; med obtoženci je veliko število uradnikov.

Uradnike prometnega ministrstva dolži obtožnica, da so podpirali manipulacije tvrdke pri dobavah in da se tej tvrdki dajali prednost pred vsemi drugimi; uradnikom finančnega ministrstva pa očita, da se niso obnašali pravilno pri odmeri davkov in taks. Uradniki ministrstva za gozde so dovoljevali protizakonito izsekavanje lesa. Vsi obtoženi uradniki se bodo morali zagovarjati tudi zaradi sprejemanja podkupnin.

Zanimiva imena

Tudi imena obtožencev so zanimiva. Iz imen vidimo namreč, da so bili pravi gospodarji te družbe sami tujei, večinoma dunajski in ogrski židje.

Izmed domačinov pa sede na zatožni klopi: direktor »Našičke d. d.« v Zagrebu Zvonimir Bratanić, direktor podružnice »Našičke d. d.« v Beogradu Ervin Lovrić; generalni direktor »Slavexa« v Zagrebu Alfred Spitz; zdravnik in bivši narodni poslanec dr. Dragoljub Jevremović iz Beograda; vpokojeni davčni uradnik Mavro Sulić iz Osijeka; v Tržiču rojeni davčni inspektor v p. Teodor Jelovec, ki si je sam pomagal na oni svet; finančno-pravni zastopnik Aleksander Božić iz Zagreba; uradnik ministrstva financ Ervin Sartori iz Beograda; vpokojeni načelnik kmetijskega ministrstva Zvonimir Turina; višji šumarski svetnik Ljubomir Bugarović iz Vukovara; šumarski svetnik pri banski upravi v Zagrebu Milan Pichler; svetnik ministrstva za kmetijstvo Ivan Vlahović; direktor podružnice Našičke d. d. v Andrijevcih Rihard Baumgartner.

Na 34., 35., 36., 37. in 38. mestu so razni uradniki generalne direkcije drž. žel. in oblastne direkcije v Beogradu. Na 39. mestu je Franc Fabijančič, geometer direkcije drž. žel. v Ljubljani, nato spet železniški uradniki. Na 43. mestu je v Dolnjem Logatcu rojeni tehnični uradnik generalne direkcije drž. žel. Franc Istenič iz Beograda, nadalje neki kontrolor generalne žel. direkcije v Beogradu, a na 45. mestu v Sevnici rojeni železniški uradnik Viktor Kladnik iz Ptuja. Na 47. mestu je v Zagorju ob Savi rojeni

železniški uradnik Ciril Lazar iz Ljubljane. Med drugimi železniškimi uradniki je na 55. mestu ljubljanski Franjo Ogorevc, teh. uradnik generalne direkcije drž. žel. Med železniškimi uradniki srečujemo tudi ruska imena, a na 64. mestu je v Borovnici rojeni Leopold Debevc, postajenačelnik iz Dolnje Lendave. Na 65. mestu pa prometnik Bono Dimić iz Moskanjcev, na 69. mestu v Ščavnici pri Ljutomeru rojeni železniški uradnik Anton Škrobar iz Maribora, na 70. mestu na Zidanem mostu rojeni postajenačelnik Edvard Škrobar iz Lekevika, a 75. mestu v Zgornjih Duplah rojeni postajenačelnik Josip Zaplotnik iz Vojniča. Nato sledi neki višji šumarski pristav, a na 77. mestu je v Kamovcu pri Dolnji Lendavi rojeni inspektor parnih kotlov Evgen Ber iz Sarajeva. Na 81. mestu Predvorom rojeni postajenačelnik Anton Grčman iz Odžacev; na 93. mestu v Črnem vrhu rojeni šum. svetnik Rudolf Pipan iz Bjelovara, spet železničarji in občinski beležniki ter šumarski uradniki.

Kako je delala „Našička“ proti agrarni reformi

O tem žalostnem poglavju navaja obtožnica sledeče:

Adolf Schlesinger, Aleksander Sohr, Alfred Czucka, dr. Zvonko Bratanić, Ervin Lovrić in Alfred Špic, ker so leta 1933. v Beogradu, da bi preprečili ekspropriacijo industrijskega gozdnega veleposestva, nagovorili narodna poslanca dr. Nikolo Nikića in Vasilija Trbića naj kot narodna poslanca s protizakonitim delovanjem v skupščinskem odboru za razpravljanje omenjenega zakonskega osnutka delata proti taki reformi agrarnega zakona, kar so deloma tudi uspeli in sta za to dr. Nikola Nikić in Vasilije Trbić dobila, prvi 115.000 Din, drugi pa 50 do 70.000 Din.

Dr. Dragoljub Jevremović je obtožen, da je leta 1933. kot narodni poslanec za prej dogovorjeno vsoto 100.000 Din, delal na to, da se v končno sprejetem predlogu zakona o ukinitju družinskih fidejkomisov izpremeni odredba, da bi postal solastnik, kar je šlo na škodo narodnih in državnih interesov.

Da so nagovorili narodna poslanca dr. Nikića in dr. Dragoljuba Jevremovića, da kot narodna poslanca delata proti predlogu zakona o ukinjenju družinskih fidejkomisov, in so zato bile dr. Nikiću izplačane vsote, ki se niso dale ugotoviti, dr. Javremoviću pa 100.000 Din.

Nadaljne obtožbe

Obtožnica obtožuje dalje Marka Sulica, da je kot šef davčne uprave v Našicah v sporazumu z Adolfom Schlesingerjem, Filipom Schlesingerjem in Sohrom pri zaračunavanju taks napravil tako, da so namesto dvakrat po 129.000 Din plačali le 10.487 Din, njemu so pa plačali za to nad 145.000 Din.

Zaradi tega podkupovanja so obtoženi tudi Adolf Schlesinger, Filip Schlesinger in Aleksander Sohr.

Šef davčne uprave v Našicah Teodor Jelovac je obtožen, da je pri taksah prištedil interesantom 2.600.000 Din in je za to od predstavnikov »Podravine« dobil 300.000 dinarjev in 150.000 dinarjev. Poleg tega je pa zahteval in od Adolfa Schlesingerja tudi sprejel 10.000 Din pri neki drugi kupčiji.

Aleksander Božić je obtožen, da je sprejel 240.000 Din honorarja, ker je pomagal Jelovcu, a vsi imenovani so obtoženi tudi, ker so plačali Jelovcu 300.000 Din, Adolf Schlesinger pa še za njih 10.000 Din posebej.

Ervin Sartori sedi na zatožni klopi, ker je kot uradnik ministrstva financ Božičeve in Jelovčeve navedbe odobril in je za to dobil 240.000 dinarjev. Prav tako so tudi podkupovalci obtoženi zaradi te vsote.

Zvonimir Turina, načelnik v ministrstvu za kmetijstvo, je obtožen, ker so mu obljubili dar 10.000 Din za nevestno poslovanje, Adolf Schlesinger in Sohr pa zaradi te obljube.

Šumski referent Ljubomir Bugarović je ob-

tožen, ker je za zlorabo uradne oblasti dobil 65.000 Din, poleg tega pa tudi sprejel 7000 Din od obljubljenih 110.000 Din. Za to sta obtožena tudi Sohr in Bratanić.

Milan Pihler se bo moral zagovarjati, ker je kot žumarski svetnik sprejel 42.500 Din raznih bakšisev.

Manjših podkupnin je še vse polno, saj so izdali 4.500.000 Din podkupnin raznim državnim uslužbencem. Mnogo je obtoženih zato, ker so za državo prevzemali slab material in za podobne zlorabe, zlasti pa pri prevzemanju železniških pragov, k osebno dobili 650.000 Din podkupnine. Železničarji so »Našički« dajali prvenstvo in so zato od vsakega vagona dobili po 2 do 5 Din, kar je zneslo 1.800.000 Din. Tudi za razna poročila, ki so koristila »Našički«, so spravili v žep državni uslužbenci 2.000.000 Din. Višji in nižji uradniki generalne direkcije so dobivali nagrade predvsem pri prevzemanju pragov in gradbenega materiala, drugi pa spet pač za to, ker so radodarni gospodi šli na roko. Leopold Debeve je dobil 7000 Din, Bono Dimić 9000 Din, Anton Škrobar 6000 Din, Edvard Škrobar 600 Din, Jos. Zaplotnik 70.000 Din, Franč Fabijančič 1000 Din, Viktor Kladnik 6950 Din, Franč Ogoreve 8200 dinarjev, Rudolf Furlan 16.000 Din, Rudolf Pipan 6000 Din, šef bolniškega oddelka okrožnega urada v Osijeku Oto Munder je pa od Ivana Gutmana dobil 25 do 30.000 Din.

Ker sta izdala za »diskretne izdatke« kar 30.000.000 Din in sta jih zaračunala kot »upravne stroške« sta obtožena Aleksander Sohr in Zoltan Herzog. Drugi so spet obtoženi, ker so pri teh zlorabah sodelovali ali pa samo vedeli zanje.

Ta odločen korak vlade pa pozdravljamo posebno zaradi tega, ker bo močno dvignil zaupanje naroda do pravosodstva, kar je silnega moralnega pomena za vse naše javno življenje.

bednejše življenje; pa najsibo to že v prehrani, obleki ali stanovanjskih prilikah — navadno pa vse hkrati!

V splošnem je proti temu zlu posameznik skoro brez moči, toda v marsikaterem pogledu bi se to stanje dalo vsaj znatno omiliti! Oglejmo si v tem pogledu samo nekaj primerov:

Pravimo, da je trda za denar. Vprav zato moramo paziti, da čuvamo svoje zdravje z manjšimi izdatki — kakor, da kasneje zdravimo bolezen z dragimi zdravili (kar pa premnogokrat niti ne pomaga). Slaba streha sicer kaže na slabega gospodarja — vendar pa ravna še bolj nesmiselno oni, ki ne najde sredstev za očiščenje lastnega zdravja. Bolje je še zdravemu pod strgano streho — kakor bolniku v razkošni palači. Zdrav človek še vedno more upati, da s pridnostjo svojo streho popravi — bolnik pa pogosto obupa celo nad lastnim življenjem!

Tine.

Zahvala angleškega kralja

Ob priliki 25letnice vladanja se je zahvalil angleški kralj na adresu lordske zbornice s sledečo značilno zahvalo: Najprisrčneje se vam zahvaljujem za lepe besede vdanosti in naklonjenosti meni, kraljici in naši rodbini. Te dni, ko toliko govore o varnostih in pripravah za vojno, bodimo zadovoljni, da obstoja v znatnem delu sveta, ki je pod našo zastavo, miroljubna vladavina, pod katero uživajo milijoni in milijoni, raztreseni po vseh delih sveta in pod raznimi podnebjem, svobodo in si morejo služiti svoj vsakdanji kruh. To dejstvo je zame vir hvaležnega ponosa in radosti. Popolno soglasje, ki vlada med našim parlamentarnim sistemom in ustavno monarhijo, nam je dalo moč, da smo prestali pretresljaje, ki so porušili več cesarstev in uničili svobodo več narodov. Sistem, ki so nam ga zapustili naši predniki, seveda prilagodjen potrebam nove dobe, se je tudi pri tej priliki kakor v preteklosti pokazal najboljši, tako s stališča pravic narodne vlade, kakor s stališča svobode vsakega posameznika, prav tako pa tudi s stališča dobro urejene državne oblasti in enakega spoštovanja zakonov tako pri tistih, ki vladajo, kakor pri onih, nad katerimi vladajo.

Izredno sem srečen, da smo prebrodili največje nevarnosti, ki so kdajkoli grozile naši deželi. Nikoli ne bom pozabil, kako je zunanja nevarnost pri priči združila pri nas vse stranke in vse slaneve ter vse narodnosti našega imperija. Moški in ženske, vsi so do zadnjega složili svojo dolžnost in tako so se ob koncu svobodni ljudje pokazali močnejši od drugih. Ne pozabimo tistih, ki so padli v veliki vojni, niti tistih, ki so v njej izgubili vid ali pa drugače postali pohabljeni. Samo, če teh ne bomo pozabili, bomo tudi v bodoče vredni uživanja blagoslov mirnega življenja.

V letih, ki so prišla po svetovni vojni, smo se sredi sveta, krvavečega v težkih preizkušnjah, in obobuzanega zaradi uničevalne vojne, spravili na delo, da obnovimo svojo industrijo in trgovino v želji, da čim prej izboljšamo splošne pogoje narodnega življenja. Vseposod sta nezaupanje in čut negotovosti pritisnila človeški rod ob tla, mi pa smo krenili naprej s polno vero in dobro voljo ter pokazali lastnosti, ki so vedno krasile moj narod. Danes je naša domovina na polju udeleževanja že dosegla slopnjo, ki nam daje popolno zaupanje v bodočnost.

Kralj je končal svoj govor z besedami:

Moja naloga je bila olajšana, ker mi je Bog podaril soprogo, o kateri ste se izvolili izraziti s tako lepimi besedami. Zahvaljujem se Bogu, ker je doslej pomagal meni in mojemu narodu in prosim Vsemogočnega, naj nam omogoči, da bomo tudi nadalje delali za svobodo in napredek v duhu miru, strpnosti in medsebojnega razumevanja.

Pogled nazaj - šola v naprej!

Sicer so dafašnje življenjske razmere tako resne, da človek mora imeti svoj dejanski položaj v neprestanem vidiku — vendar pa je le potrebno, da se v svrhu orijentacije od časa do časa ozre tudi nazaj. Tudi zgodovina nam namreč neredko pojasni marsikaj, kar bi nam bilo drugače nerazvozljiv voz. Neredko pa niti ni potrebno listati po knjigah — ampak se ozremo le v svoje praktične izkušnje; ali kvečjemu v življenje ljudi, ki žive in se uveljavljajo istočasno z nami, torej na kratko; v izkušnje sodobne generacije.

Pa poglejmo danes samo eno stran teh izkušenj: kateri nazor najbolj pridobiva na svoji temeljni važnosti?

Počasi, toda čedalje globlje prodira spoznanje, da je gospodarstvo podlaga vsemu ostalemu življenju! Pojavljali so se sicer nešteti preroki, kateri so oznanjevali raj na zemlji z enostranskim kazanjem na šovinistično narodno borbo; drugi so propagirali brezobziren socijalni preokret, tretji so kar goreli za ekstremno kulturno preosnovo, neredki pa so smatrali, da je vitalne važnosti dvig človeštva v higijenskem (zdravstvenem) pogledu... In kdo je iz teh bojev prinesel lavoriko?

Samo oni je dosegal trajne praktične uspehe, ki se je pri svojem delu vedno oziral na vsakokratne gospodarske pogoje! Vse druge pa je prejel ali slej strl neizprosni boj za — vsakdanji kruh...

Da smo ob vsaki priliki budni čuvarji naroda, ki mu pripadamo, je seveda kar ob sebi razumljivo — bili pa bi njegovi izdajalci, če bi v vsakem slučaju ne imeli pred očmi tudi stanje našega gospodarstva: Narod, ki gospodarsko propada namreč nalikuje drevesu, kateremu gnijo korenine. Tudi treznega udeleževanja na socijalnem torišču ne more nikdo izpodbijati, toda tudi to delo mora iti vzporedno z gospodarskimi

okolščinami. Kaj bi nam koristilo, če bi v vsaki vasi postavili vzorno zavetišče — če bi nas pa vprav to pognalo na boben?! Nobeden resen človek se ne bo upiral podpiranju kulturnih ustanov — vendar pa bi bila usodna napaka, če bi mesto potrebne ureditve gnojišč gradili moderna gledališča in mesto beljenja naših človeških kakor živalskih bivališč — začeli vsevprek slikati umetniška dela... Nič manj bi tudi ne bilo zgrešeno, če bi se z dušo in telesom vrgli v uganje, koliko strupenih klie in bacilov povzujemo z vsakim dihom — medtem, ko naše gospodarstvo brezpogojno zahteva dela in z njim združeno pospešeno »sapo«. Z neizpodbitno ugotovitvijo — da je gnoj zlato — smo priklenjeni v delo v nečistem zraku — in brez dvoma smo kmečki ljudje vprav zato tako odporni (imuni) napram raznim obolenjem, kakor se s serumom »okužen« prašič uspešno upira svoji rdečici! Kdo izmed sto odstotkov dedičev Adamovega prekletstva še ni imel vsekrižem razpokanih rok ali razprskanih nog — da je kri vsevprek lezla iz kože in koliko se jih je s tem zastrupilo? Gotovo niti en odstotek ne! Če pa se nežna gospodična (dosledno izvajajoča vse higijenske predpise) zbode z zaponko — da komaj čuti, a še manj vidi — je že nastopilo zastrupljenje krvi; in čisto je ne reši smrti vsa zdravniška znanost...

Ker je zdravje najdražji zaklad vsakemu živemu bitju, je potrebno, da to stvar pogledamo tudi s kmetijsko-gospodarskega vidika! Čeprav sem namreč zgoraj zapisal, da je kmetijsko prebivalstvo še najbolj odporno napram boleznim, je treba pribiti — da tudi ta odpornost zadnje čase stalno pojemata. Ne pojemata pa toliko vsled splošnega pomehkuženja, kakor — zaradi revščine (ki je pa le neposredna posledica sedanje gospodarske krize)! Saj je znano, da vsled manjših dohodkov pada kupna moč in z njo je zvezano

Kdo je gospodar zemlje v naši državi

Beograjski dnevnik »Politika« je objavil nedavno celo vrsto člankov o našem kmetijstvu zlasti glede na vedno bolj pereče vprašanje o zvišanju cen za kmetijske pridelke.

S tem v zvezi objavlja tudi jako poučno statistiko o tem, kako je zemlja v naši državi razdeljena.

Iz teh statistik je razvidno, da imamo v naši državi 4.327.000 obvezancev zemljarije, katerih posest meri 23.847.000 ha (površina vse države znaša 24.754.200 ha). Čisti katastrski dohodek teh zemljišč je ocenjen na 4.928 milijonov Din. Povprečno pride torej na enega posestnika 5'3 ha zemljišča in 1.188 Din čistega katastrskega letnega dohodka.

Podrobno sliko nam pa nudijo naslednji podatki:

Okoli 401.000 zemljiških posestnikov (9'2% vseh nima nobenega katastrskega čistega dohodka, čeprav imajo 939.000 ha posesti (3'9%).

Do 1000 Din čistega dohodka izkazuje 2 milijona 980.000 posestnikov (68'9%), ki imajo 5.890.000 ha zemlje (24'7%). Njihov približni čisti dohodek znaša 807 milijonov Din (16'4% skupnega čistega dohodka).

Od 1000 do 2000 Din dohodka izkazuje 441.000 posestnikov (10'2%) s skupno zemljiško posestjo 2.547.000 ha (10'7%) in čistim dohodkom 629 milijonov Din (12'8%).

Od 2000 do 4000 Din dohodka ima 280.000 posestnikov (6'48%) z 2.354.000 ha zemlje (9'9%) in 769 milijoni Din čistega dohodka (15'6%).

Iz tega sledi, da ima 95% posestnikov 49% vse zemlje v državi, njih čisti dohodek pa dosega le 45% vsega dohodka. Večja polovica zemlje in večji del dohodka pa pripada malemu številu 5% vseh posestnikov v državi.

Večja posestva se v državi razdele takole: 9800 posestnikov ima več kot 100 ha zemlje, skupno 1.171.000.

6070 jih ima več kot 200 ha, skupno 1 milijon 133.000.

3290 jih ima več kot 500 ha, skupno 1 milijon 798.000.

2020 jih ima več kot 1500 ha, skupno 3 milijone 110.000 ha.

Iz tega sledi, da ima 78% zemljiških posestnikov povprečno nekaj več kot 2 ha zemlje in da njih čisti katastrski dohodek ne znaša niti 240 Din letno.

Te številke nam jasno kažejo, kako potrebna je bila agrarna reforma, kažejo nam pa tudi, da boj za zemljo, oziroma za agrarno reformo še ni končan. Končan je le začasno, ko pa pridejo zopet drugi časi, se bo ta boj nadaljeval.

Vodja poljskega naroda Maršal Pilsudski - umrl

Poljski maršal in prvi predsednik poljske republike Józef Pilsudski je umrl v noči od neželje na ponedeljek po dolgi in mučni bolezni.

Življenje pokojnega maršala in soustanovitelja poljske republike je bilo jako burno — bilo je pravo revolucionarno življenje.

Józef Pilsudski je bil rojen 19. marca 1867 kot sin stare litovske plemiške rodbine v Zulovu v vilenski guberniji. Študiral je v Harokovu, kjer je prišel v dotik s socialističnimi krogi ter se takoj aktivno udeleževal v socialističnem gibanju. Zaradi svoje udeležbe pri

dijaških neredih v l. 1885. je bil relegiran. Tri leta nato je bil obsojen na petletno prognanstvo v Sibirijo, ker je bil zapleten v neko zaroto proti carju. Iz Sibirije se je vrnil l. 1892., vstopil v socialno demokratično stranko, v kateri se je hitro poleg Wojciechowskega povzpela na vodilno mesto. Leta 1900. so odkrili pri njem tajno tiskarno, nakar je bil zopet obsojen. Leta 1901. pa je pobegnil iz petrograjske ječe ter se nastanil v Krakovu, kjer je ostal do leta 1904., ko je odpotoval na Japonsko, ki je bila takrat v vojni z Rusijo. Na Japonskem se je hotel dogovoriti glede vstaje Poljakov na Ruskem.

L. 1908. je ustanovil na Poljskem organizacijo poljskih strelcev ter vstopil na čelu teh

strelcev v začetku svetovne vojne na strani Avstrije v boj proti ruski vojski. Organiziral je prvo poljsko legijo in z njo vpadel dne 6. avgusta 1914 v južno Poljsko. Ker pa Avstrija ni hotela priznati samostojnosti poljske legije, temveč le kot »poljski pomožni kor«, se ni hotel več boriti na avstrijski strani. — Kljub temu pa je bil v januarju 1917 imenovan za člana poljskega začasnega državnega sveta, kjer je skušal doseči popolno soglasje vseh poljskih strank v boju za popolno poljsko neodvisnost. Med tem je nasprotje med poljsko legijo ter avstrijskimi in nemškimi okupacijskimi oblastmi rastle in ko je legija odklonila prisego zvestobe Nemčiji in Avstriji, je bil Pilsudski kot član državnega sveta odstavljen, aretiran in interniran v Magdeburgu. Po porazu centralnih sil je bil za časa novembrske revolucije oproščen ter se je vrnil v Varšavo, kjer so ga sprejeli kot triumfatorja, še iz okupacijske dobe obstoječi regentski svet pa mu je podelil diktatorsko oblast, da sestavi vsenarodno vlado. Pilsudski je na to sklical na dan 14. novembra 1918 poljsko ustavotvorno skupščino ter dal mandat za sestavo nove poljske vlade socialnemu demokracu Daszynskemu, ko pa je ta mandat odbil bivšemu avstrijskemu poslancu Moraczewskemu. V tej vladi je prevzel P. vojno ministrstvo, že dne 18. decembra pa je bil izvoljen za predsednika republike. Začetkoma nesrečni potek vojne proti Rusiji je nekoliko omajal njegovo stališče. Venpa si je P. tudi v tej dobi ohranil svojo popularnost med narodom in vojsko ter je bil po odstopu kot predsednik republike imenovan za šefa generalnega štaba. Že l. 1923. pa je odstopil to mesto generalu Hallerju, bivšemu komandantu poljske legije. V istočasno imenovani vladi g. Bartela je P. znova prevzel vojno ministrstvo ter bil ves čas najvplivnejši član vlade. Ta njegova veljava je bila l. 1926. z njegovim imenovanjem za generalnega inspektorja vojske še potrjena. Ko je vlada Bartela odstopila, je P. z državnim udarom vrgel vlado Wylosa ter po zmagovitih pouličnih bojih stopil sam na čelo vlade, ki je bila sestavljena dne 2. oktobra 1926. Iz zdravstvenih razlogov je nato odstopil kot

ministrski predsednik, in si pridržal le vojno ministrstvo. Nato je Pilsudski vedno bolj utrjeval svoj režim, uveljavil novo ustavo, povečal pravice predsednika republike ter izvedel tudi popolno preorientacijo poljske zunanje politike s svojim približanjem Nemčiji.

Večna slava spominu velikega narodnega borca in voditelja Pilsudskega!

Naš jugoslovanski narod, ki je bil od zločinske roke pred dobrim pol letom oropan svojega voditelja, ve, kaj se pravi to, kadar je ugrabljen narodu voditelj. Zato tudi jugoslovanski narod čuti vso veličino bolesi, ki jo preživlja danes poljski narod, zato sočustvuje z njim, zato pa tudi z njim vred veruje, da bo genij poljskega naroda premagal tudi to najtežjo izgubo.

Silna škoda zaradi spomladanskega mraza in toče

Iz naših vinorodnih krajev prihajajo poročila o znatni škodi, ki jo je povzročila slana v prvih dneh meseca maja. V mnogih vinorodnih okoliših Dravske banovine cenijo škodo, ki je nastala zaradi slane, na 50% in ponekod celo na 90%. Vsekakor bomo imeli letos prav malo dobrega vina.

Poročila, ki prihajajo iz Banata, kažejo, da je tam povzročila slana pravo katastrofo, ker je povprečno propadlo 80% pričakovanega letošnjega pridelka, ponekod celo 100%. Cene vinu so zaradi tega v zadnjih dneh naglo poskočile in so za nekatere slabe vrste narasle že za 100%. Kupčija pa skoro miruje, ker ni ponudb. Tudi v vinorodnih okoliših Smedereva, Župe in Krajine ter Baranje je slana povzročila veliko škodo. Obrati, ki so doslej v Banatu kuhali iz slabšega vina žganje, so vsi ustavljeni, ker se pri današnjih cenah vina kuhanje ne renlira. Strokovnjaki v Banatu cenijo, da bo letošnji vinski pridelek zaradi slane v vinorodnih krajih severnega dela države (brez Dalmacije) za 1.5 do 2 milijona hl. manjši, nego bi bilo sicer pričakovali, in da bo v teh vinorodnih okoliših letošnja letina najslabša v zadnjih 15 letih. Povsod v vinorodnih okoliših Vojvodine so se že sestale komisije, da ugotovijo dejanski stan, vinogradniki pa hitijo prijavljati ugotovljeno škodo zaradi odpisa zemljarije.

Škoda v naših krajih

V vinogradih Dravske banovine škoda menda ni tako znatna, kakor v Vojvodini. Iz Pluja poročajo, da gre v nizkih južnih in južnovzhodnih legah škoda sicer do 80%, v višjih legah za 30%, v vzhodnih, južnih in južnovzhodnih legah pa znaša do 10%. Na Dolenjskem pa je v mnogih krajih slana unicila 50% pričakovanega pridelka, v nižjih legah pa so vinogradi popolnoma pozebli, tako da je uničen ves pričakovani pridelek. Hudo so v Sloveniji trpeli sadovnjaki, kjer je ponekod letošnji pridelek docela uničen in se povprečno ceni škoda na sadnem drevju do 80%. Vinogradniki in kmetovalci so bili že opozorjeni, da morajo najkasneje v 8 dneh po ugotovitvi pozebe prijaviti poškodbe, sicer ne bodo deležni ugodnosti odpisa zemljarije. Oškodovanci naj napravijo skupne korake za odpis davka s posredovanjem občine ali kmetijskih organizacij.

Prvovrstne tržiške kose

„BLISK“ in „POMOZI BOG“
65 do 75 cm ima

po najnižji ceni v zalogi

„Ekonom“ Ljubljana, Kolodvorska 7

Potrjeni proračun dravske banovine

Poročali smo že, da je finančno ministrstvo proračun Dravske banovine za l. 1935.—1936. potrdilo, pri tem ga pa tudi občutno znižalo. Znižanje znaša skoro pet in pol milijona dinarjev, tako da proračun ne znaša skoraj 90, ampak samo 83,7 milijonov dinarjev.

Izdalki.

Potrjeni izdalki znašajo: Splošni oddelek 5,70 milijona Din, upravni oddelek 0,63 milijona Din, kmetijski oddelek 9,41 milijonov dinarjev, prosvetni oddelek 6,35 milijona dinarjev, tehnični oddelek 28,94 milijona dinarjev, oddelek za socialno politiko in narodno zdravje 17,02 milijona Din, finančni oddelek 12,28 milijona Din, oddelek za trgovino, obrt in industrijo 2,54 milijona Din in proračunski rezervni kredit 0,78 milijona Din.

V primeri s predlogom proračuna je najbolj reduciran proračun tehničnega oddelka, in sicer od 31,94 na 28,94 milijona Din.

Dohodki proračuna pa se delijo takole: doklade 45,2 milijona Din, trošarine 22,8 milijona Din, takse 13,5 milijona Din, nepobrane terjatve 1,0 milijona Din in razni dohodki 1,3 milijona Din. V primeri s predlaganim proračunom so povišani dohodki od banovinskih doklad od 39,0 na 45,2 milijona Din, znižani pa dohodki od taks od 23,7 na 13,5 milijona Din. Črtana je tudi v predlogu proračuna predvidena državna dotacija 1 milijon Din.

Kmetijski fond

Proračun izdatkov banovinskega kmetijskega fonda znaša 3,79 milijona Din nasproti prvotnemu predlogu v višini 4,67 milijona Din.

Med dohodki je prispevek banovine v kmetijski fond povišan od 2,67 na 3,19 milijona Din. Vrh tega se steka v banovinski fond banovinska taksa za prenos živinskih polnih listov v višini 600.000 Din.

Cestni fond

Proračun izdatkov banovinskega cestnega fonda znaša 7,7 milijona Din, dočim je bil prvotno predlagan v višini 7,38 milijona dinarjev. V tem proračunu je med drugim vnešeno 2 milijona Din za anuitele cestnih posojil, 1 milijon Din za nadaljevanje gradnje ceste Ljubljana—Lilija—Radeče, nadalje 1,5 milijona Din za rekonstrukcijo in normalizacijo banovinskih cest in mostov, 1,42 milijona Din kot prispevek banovine k vzdrževanju cest in mostov v oskrbi sreskih cestnih odborov, 0,35 milijona Din kot prispevek k popravilu in gradnji važnih občinskih cest in mostov ter pomoč za vzdrževanje cest preobremenjenim občinam (z več nego 100 odst. doklade), 0,28 milijona Din kot odpomoč za odplačilo dolgov sreskim cestnim odborom in 0,25 milijona Din kot prispevek sreskim cestnim odborom preobremenjenih okrajev (nad 15 odstotkov doklade).

Dohodke banovinskega cestnega fonda tvorijo naslednje postavke: trošarina na pnevmatiko 0,75 milijona Din, prispevek avlobusnih podjetij za prekomerno uporabo cest 0,5 milijona Din, 5% nadomestna doklada za odkupnino osebne dela 4,0 milijona dinarjev, odkupnina za osebno delo uradništva in nameščencev, in sicer preostanek iz prejšnjih let 1,7 milijona Din in za tekoče leto 0,7 milijona Din ter kazni zaradi cestno policijskih prestopkov 0,05 milijona dinarjev.

Nova žrtev Šmarne gore

Na Šmarni gori pri Ljubljani, ki ni prav nič nevaren hrib, se je v nedeljo popoldne zopet pripetila težka nesreča. Na vrh Šmarne gore vodijo različna pota; večinoma so dohodi tako položni, da pridejo na vrh gori z lahkoto tudi otroci, nekatera mesta pa so skalnata in skoro navpična, a ravno ta nevarna mesta najbolj mikajo drzne plezalce, dasiravno so že mnogi plačali svojo preveliko vneto za plezanje po skalah s svojim življenjem. Tisto nevarno mesto na Šmarni gori imenujejo »na Turncu«.

Na Turncu je v nedeljo popoldne ponesrečil mladi jurist Svetozar Likar, doma iz Celja.

V nedeljo so odkrili na Šmarni gori spominško ploščo župniku Aljažu. Ta slavnost je privabila na Šmarno goro na tisoče ljudi in tudi na Turncu je sveta kar mrgolelo, kjer so drzni plezalci naskakovali strmo skalo. Likar je že enkrat priplezal do vrha in se tudi srečno vrnil, a žilica mu ni dala miru, da je začel še enkrat plezati kvišku. Med plezanjem pa je nenadoma omahnil in strmoglavil v globino.

Likar je obležal nezavesten, ker je dobil nevarno rano na glavo, a dobil je tudi težke notranje poškodbe. Ljudje so hitro poklicali pomoč iz Ljubljane in Likarja so prepeljali v bolnišnico, toda Likar je bil preveč poškodovan — v ponedeljek je zatisnil oči za vedno.

Volitve

v črnomeljskem srezu

Z ozirom na razne govorce o poteku volitev v črnomeljskem srezu razglša kr. banska uprava v Ljubljani, da so se volitve izvršile v miru in redu. V ponedeljek, dne 6. maja ob 9 dopoldne, torej po izvršenih volitvah, pa je prišlo do demonstracij, pri katerih je bila ena oseba ranjena ter je poškodbam podlegla. Kralj. banska uprava zato opozarja, da se bo proti raznašalcem neresničnih vesti z vso strogostjo po zakonu postopalo.

Agrarna afera v Sarajevu

V Sarajevu se je pričela pred tamkajšnjim sodiščem glavna razprava zaradi tako zvane »agrarne afere« v Sarajevu. Obtoženi so Vladimir Stojić, bivši ravnatelj agrarne direkcije v Sarajevu, Ivan Nikolić, ravnatelj agrarno-pravnega odseka banovinske uprave v Banjaluki, štirje sreski načelniki, nekaj agrarnih uradnikov, dr. Ključenko, rudarski inženjer iz Zagreba, Husein Kadić, bivši narodni poslanec in nekaj veleposestnikov iz Bosne, skupno 36 oseb. Obtožnica obsega 36 strani. Razprava se bo vršila v veliki dvorani okrožnega sodišča in je pričakovati velik naval občinstva. Obtožence bo zagovarjalo 40 odvetnikov, po večini iz Sarajeva. K razpravi je pozvanih 35 prič, najbrže pa se bo njihovo število med razpravo še povečalo.

Posnemalnike, brzoparilnike

na obročna odplačila pri

„TEHNA“, Ljubljana

Mestni trg 25. — Sprejemno potnike!

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!
TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23
Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur.

Vojna med Italijo in Abesinijo

Na sliki vidimo abesinske vojake v polni bojni opremi. Oboroženi so z najmodernejšim orožjem, da lahko mirno čakajo na napad italijanskih čet. Boji v Abesiniji se bodo začeli po vsi priliki šele na jesen.

Poročila o vojnih pripravah za vojsko med Italijo in Abesinijo so vedno bolj grozeča. Tako beremo v velikih svetovnih časopisih, da se Abesinci vedno bolj oborožujejo z orožjem, ki ga dobivajo iz »kulturnih« držav, Italija pa se sklicuje na abesinsko oboroževanje in pravi, da je vsled tega tudi ona prisiljena pomnožiti svoje vojaštvo na abesinski meji. Iz vseh poročil pa se vidi, da se oboroževanje na obeh straneh nada-

ljuje, a to utegne res dovesti do oboroženega spopada, če se evropskim državam ne bo posrečilo o pravem času posredovati.

Abesince oskrbujejo z orožjem baje Nemci in Švedi; toda nemška in švedska vlada to odločno zanikata. Resnica pa utegne biti to, da prodajajo svoje orožje Abesincem in Italiji vse orožarne. Taki posli so danes že znani vsemu svetu.

Kmetška mladina

Moste pri Komendi

Tudi pri nas smo uvideli veliko potrebo po kmetško-mladinski organizaciji, zato smo sklenili ustanoviti Društvo kmetških fantov in deklet. Dne 28. aprila smo imeli ustanovni občni zbor, ki se je vršil v Gasilskem domu. Zbor je otvoril v imenu pripravljalnega odbora tovariš France Hočevar. Pozdravil je vse navzočne ter se zahvalil za številno udeležbo. Pristrčno je pozdravil tudi tov. Jožeta Bradača, ki se je občnega zbora udeležil kot delegat Zveze kmetških fantov in deklet in nam je pojasnil smoter tega zbora in naglasil, da je skrajni čas, da se mladina zbudi in organizira in da se lahko uspešno uveljavlja v boju za svoj obstanek. Za njegove tehtne besede smo mu zelo hvaležni. Vsi navzočni so govor tov. delegata spremljali z največjo pozornostjo.

Po prečitaniu društvenih pravil smo izvolili sledeči odbor: tov. Peter Jagodič, predsednik; tov. Mici Završnik, podpredsednica; tov. Tilka Zabret, tajnica; tov. Vinko Snoj, blagajnik.

Glede članarine smo določili, da plačujejo redni člani Din 6[—], podporni pa Din 12[—] letno.

Omeniti moramo, da je v našem društvu zastopanih zlasti mnogo deklet, iz katerega je razvidno, da bo zlasti ženski odsek, kjer se bo našim dekletom nudila prilika, da si razširijo svoje obzorje v raznih panogah ženskega in gospodinjskega poklica, agilno deloval.

Občni zbor se je zaključil in zborovalci so se zadovoljno razšli s trdnim prepričanjem, da bodo z vso vnemo delovali za čim lepši uspeh novega društva.

Medvode

Naše Društvo kmetških fantov in deklet je imelo svoj redni letni občni zbor dne 24. marca t. l., na katerem smo izvolili sledeči odbor: tov. Jakob Podviz, predsednik; tov. Karl Babnik, podpredsednik; tov. Ivan Marovt, tajnik; tov. Valentin Janhar, blagajnik; odborniki: Andrej Ve-

ber, Avgust Alič, Vene Šetina, Franc Bergant, Marinka Hafner, Marija Knific.

Dravlje

Dne 9. junija t. l. namerava naše Društvo kmetških fantov in deklet prirediti tekmo koscev (s kosami in kosilnim strojem). Vsa bližnja tovariška društva prosimo, da se na to ozirajo pri svojih prireditvah in da jih isti dan ne prirejajo. V slučaju slabega vremena se tekma preloži na nedeljo, dne 16. junija.

Hlebče

Naše Društvo kmetških fantov in deklet je priredilo kmetško-gospodarski tečaj, ki se je vršil vseh 5 nedelj v mesecu marcu po sledečem načrtu:

Nedelja, dne 10. marca ob 3. uri popoldne: sreski vet. g. Jože Drolc iz Kočevja: »Prva pomoč pri živalskih boleznih«.

Nedelja, dne 17. marca ob 8. uri: sreski kmet. ref. g. Oskar Kopitar iz Kočevja: »Travnništvo«.

Nedelja, dne 24. marca ob 8. uri: notar g. Ivan Hanžič iz Velikih Lašč: »Pravni nasveti pri sporih med posestniki glede mej, zaščita kmetov, ženitvena pogodba, oporoka itd.«.

Nedelja, dne 31. marca ob 3. uri popoldne: ref. za sadjarstvo Dravske banovine g. Ant. Flego iz Ljubljane: »Sadjarstvo«.

Predvideno je bilo tudi predavanje o mlekarstvu, ki pa se ni vršilo, ker je bil mlekarški ref. kr. banske uprave g. Franjo Pavlica zadržan.

Iz polnoštevne udeležbe pri vseh predavanjih je razvidno, da se občinstvo silno zanima za razvoj našega lepega pokreta in upamo, da bomo tudi v bodoče lahko prirejali slične tečaje.

Gaberje

Občni zbor našega društva se je vršil dne 30. aprila t. l. Iz poročil društvenih funkcionarjev je bilo razvidno, da je društvo priredilo v preteklem letu 10 predavanj kulturnega in gospodarskega značaja, dve filmski zdravstveni predavanji in eno dramsko predstavo s ponovitvijo. Ustanovili smo 4 odseke, ki pridno delujejo. Poleg tega je društvo poslalo 4 člane v pododborov prosvetno-organizatorični tečaj v Leskovecu in eno članico v dekliski prosvetno-organizatorični tečaj Zveze kmetških fantov in deklet v Ljubljani. Izvolili smo nov odbor, ki sestoji:

tov. Vinko Zupančič, predsednik; tov. Tone Šeler, podpredsednik; tov. Rezika Kežman, tajnica; tov. Rezika Polovič, blagajničarka.

Celje

Celjski Pododbor zveze kmetških fantov in deklet ima svoj 5. redni občni zbor v nedeljo 26. maja t. l. ob 9. uri dopoldne v Narodnem domu.

Tov. društva, ki so bila o tem že obveščena, se opozarjajo, da prijavijo delegate, pošljejo imenike članov in poročila o letnem delovanju.

Letošnji občni zbor celjskega Pododbora mora biti zopet izraz manifestacije za enotno smotreno delo in napredek članov kmetško-mladinskega pokreta.

Redna seja ožjega odbora se vrši v nedeljo 19. t. m. ob 8. zjutraj v tajništvu, Prešernova 6.

Kmečki magacin v Ljubljani, Krekov trg 10 (nasproti Mestnega doma), Vas postreže z najboljšim blagom in najnižjimi cenami. Obiščite to trgovino in prepričajte se!

Razglas

V zvezi s tukajšnjim odlokom III. No. 1973/1 z dne 22. februarja 1935, odrejam, da se vršijo v letu 1935. sledeči plemenski sejmi za selekcionirano govedo:

1. Gorenjska cikasta (pinegavska) pasma: 15. maja Kranj, 15. oktobra Kranj;

2. Ormoška cikasta (pinegavska) pasma: 2. maja Ormož, 26. septembra Ormož;

3. Sivopšenična (pomurska) pasma: 3. aprila Sv. Jurij ob južni železnici, 3. novembra Sv. Jurij ob juž. žel.

4. Svetlolisasta (simentalska) pasma: 25. aprila Turnišče, 26. aprila Puconci, 26. oktobra Bellinci;

5. Dolenjska sivorjava (montafonska) pasma: 15. aprila Dobropolje, 16. aprila Ribnica, 22. oktobra Velike Lašče;

6. Slovenska bela (marijadvorska) pasma: 25. oktobra Slovenjgradec, 2. novembra Poljčane.

Te plemenske sejme prireja kraljevska banska uprava na osnovi § 35. zakona o pospeševanju živinoreje. Nikdo ni upravičen prirediti še kakšne nadaljnje plemenske sejme.

Sejmi se vodijo po začasnih sejmskih redih pristojnih selekcijskih zvez.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine.

Agrarna reforma v Dravski banovini

Že uredba iz leta 1925. je predvidevala takozvano ugotovitev agrarnih objektov po posameznih veleposestvih. To pomeni, da se je moralo pregledati potom strokovnih komisij vsa veleposestva in na temelju faktičnega stanja v naravi izdati odloke o končni oddvojitvi zemlje za agrarne svrhe in o onih površinah, ki naj sigurno ostanejo veleposestvom. Ker je pa zakon o likvidaciji agrarne reforme prinesel nekatere izpremembe v formalnem in tudi materialnem pomenu, je bilo potrebno to ugotovitev izvesti po novih principih. Določilom novega zakona se imamo zahvaliti, da se je marsikatera površina rešila za agrarne svrhe, ker so ta določila ne samo strožja, ampak na temelju pridobljenih izkušenj tudi stvarnemu stanju primernejša. Tako je na novo določeno, da se deputati v štejejo v maksimum, da se odkupijo lahko patronati tudi z drugimi zemljišči (gozdovi) in ne samo z obdelovalno zemljo, da so upoštevajo kot obdelovalna zemlja tudi one pašniške površine, za katere se izkaže, da so sposobne s primerno obdelavo tudi za drugo bolj kulturo, to je travnik ali njivo itd.

Na temelju teh novih principov se je torej izvršila nekaka revizija vseh zemljišč in se je izdalo nove definitivne odločbe. Rezultat je bil zadovoljiv, v kolikor se sploh zaradi pomanjkanja

obdelovalne zemlje, ki ni v nikakem razmerju s potrebo, more govoriti o zadovoljivosti. Dočim je pred to revizijo znašala vsa zemlja, ki se je uporabila v vsej banovini za agrarne svrhe, samo nekaj nad 16.000 ha, imamo danes razpoložljivih in že podeljenih čez 20.000 ha. Pridobilo se je torej okroglo 4000 ha zemljišč.

Ob tej priložnosti ne smemo prezreti, da je ministrstvo agrarne reforme, odnosno pozneje poljoprivrede do leta 1930. nadeljevalo naše dobrovoljce, ki po svojem posebnem zakonu imajo brezplačno prejeti zemljo, in sicer borci 5 ha in neborci 3 ha, izključno v vzhodnih in južnih krajih in da smo mi v naši banovini tako bili rešeni skrbi za naše dobrovoljce. Leta 1930. pa je odredilo ministrstvo, da moramo sami skrbeti za naše dobrovoljce. To je bil hud udarec za naše razmere iz razloga, ker vlada tako pomanjkanje zemlje za naše kmečke interese in ker je vsa zemlja bila podeljena, v kolikor je bila odvzeta do tedaj. Samo z omenjeno revizijo na temelju novega zakona in zbog pridobitve novih do tedaj še ne oduzetih zemljišč je uspelo naši agrarni oblasti, da v zadnjih letih zadosti do dveh tretjin tudi tej potrebi in da nadeli 135 dobrovoljcev, katerim se je dodelilo 577 ha obdelovalne zemlje. Do danes je prijavljenih in še ne nadeljenih samo 57 dobrovoljcev. Število sicer ni veliko, vendar je za naše agrarne razmere to vprašanje težko, ker je skoraj nemogoče še pridobiti okrog 200 ha zemlje, ki je potrebna,

ako se hoče vstreči tem zakonitim pravicam naših dobrovoljcev. Trdno verujemo, da bodo naše agrarne oblasti v doglednem času našle zadovoljiv izhod tudi iz te težke situacije in da bodo zadovoljile še te do sedaj ne saturirane dobrovoljce.

Poglavje o naši kolonizaciji se tudi ne sme prezreti. O kolonizaciji je moglo seveda biti govora samo v Prekmurju, kjer se je potom omenjene revizije pridobilo precejšnje komplekse novih do tedaj še ne odvetih zemljišč je uspelo družin, večinoma takih, ki so morale zapustiti svoje domove v Primorju. Tem družinam je bilo podeljeno okroglo 1300 ha obdelovalne zemlje. O rezultatu te kolonizacije bi danes bilo še pre zgodaj govoriti, ker je tudi v normalnih razmerah, ki ne poznajo tako težke gospodarske krize, kakor jo preživljamo ta zadnja leta, težko presojati po dveh do treh letih uspehe popolnoma na novo osnovanih gospodarstev. Eno pa že danes na temelju tega, kar smo videli, lahko trdimo. Težko more imeti zadovoljiv uspeh kolonizacija, ako kolonisti nimajo dovolj sredstev in ako se hoče vstreči tem zakonitim pravicam napredovati prve težave in da krijejo potrebne izdatke za gospodarstvo in svoje potrebe. Kolonistom brez lastnih zadostnih sredstev bi morala vsekakor priskočiti na pomoč država ali banovina.

Novice

*

Letošnje črešnje že prodajajo v Zagrebu. Črešnje so iz Hercegovine. Prodajajo jih pa na debelo po 40 Din kilo, na drobno pa po 60 Din. Mi ne vemo, ali so nove črešnje kaj prida sladke ali ne, vemo pa, da so zaenkrat še jako slane. — Znatno cenejše kakor letošnje črešnje pa je lansko grozdje iz Španije in Grčije, ki ga prodajajo v Zagrebu po 12—16 dinarjev kilogram.

Volkovi so napadli te dni hlev kmeta Poljaričeviča v vasi Soviči pri Jablanici. Volkovi so raztrgali 6 koz in 1 kravo. Volkove je prignil z bližnjih hribov mrzav v vas.

Zaradi priznanja ali nepriznanja očetovstva se je neki obrtniški pomočnik iz ljubljanske okolice tako sprl s svojo izvoljenko, da je udril v njeno stanovanje, kjer je razbil 75 Din vredno lučko pred slike Matere Božje, dekletu pa z nožem v roki grozil, da jo bo, če ne podpiše listine, da on ni oče njenih dveh otrok. Dekle je iz strahu podpisalo, toda »dobremuc« očetu to ne bo nič pomagalo. Plačevati bo moral vzdrževalnino za otroka in povrniti nastalo škodo, kazni mu bo pa sodišče odmerilo.

Obsojena poštna uradnica, Kasacijsko sodišče v Beogradu je potrdilo obsodbo poštno urad-

Čitalnico za kmete so otvorili v Šibeniku v nedeljo 12. t. m.

Samomor malega vlagatelja. Vsled konkurza »Pančevačke kreditne banke« je prišlo več malih vlagateljev ob svoje prihranke. Med temi je bil tudi zvonar pravoslavne cerkve v Pančevu Isa Paučki, ki je prišel ob 172.000 Din. Ta izguba je moža tako potrla, da se je obesil.

Požar na Kresniškem vrhu. Eno uro daleč od postaje Kresnice je pretekli petek pogorelo poslopje posestnika Rometa. Gospodarja, ki je komaj še ušel iz že goreče hiše, bi bil kmalu zasul strop. Ogenj se je začel v slabo urejeni kuhinji.

Tečaj za pridelovanje in kisanje krme se vrši v soboto, dne 25. maja na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. ure ter od 14. do 17. ure.

Razpuščena pomožna blagajna. Ministrstvo za trgovino je razpustilo registrirano pomožno blagajno »Sloga« v Mariboru, ker ni izpolnila zakonitih pogojev za poslovanje.

Neprevidni motociklisti. Preteklo soboto sta napravila dva mlada Ljubljančana izlet na Gorenjsko z motociklom. Blizu Žirovnice pa je vozač izgubil vso oblast nad kolesom in oba izletnika sta odletela daleč na cesto. Ljudje so jima takoj prišli na pomoč. Oba sta se odpeljala v Ljubljano v bolnišnico; eden je že dober, drugi pa je težje poškodovan.

skih zadrug v Zagrebu 98.000, zvezi živinorej-
skih zadrug v Zagrebu pa 80.000 Din podpore.

Začetek razprave o »agrarni aferici«. V ponedeljek 13. t. m. se je pričela pred sodiščem v Sarajevu razprava o takozvani »agrarni aferici«. Obtoženi so bivši ravnatelj agrarne direkcije v Sarajevu Vladimir Stojić, ravnatelj agrarno-pravnega odelka pri banski upravi v Banjaluki Ivan Nikolić, štirje sreski načelniki, več uradnikov agrarnega oddelka, dr. Ključenko, inženjer iz Zagreba, bivši poslanec Husein Kadić in več veleposesnikov iz Bosne. Obtožnica obsega 65 s strojem napisanih strani. Obtožence bo zagovarjalo okoli 40 odvetnikov.

Vlak je povozil otroka. Pretekli torek je vlak, ki prihaja iz Ljubljane v Metliko zvečer, povozil nekaj sto metrov daleč od metliške postaje 20 mesecev staro hčerko posestnika Čojnarja iz Križevske vasi.

Opozorilo vinogradnikom in sadjarjem, prizadetim po pozebi

Ker se obračajo mnogi sadjarji in vinogradniki, ki so utrpeli občutno škodo po pozebi v sadonosnikih in vinogradih, za nasvet in od pomoč, opozarjamo vse prizadete, da se najkasneje tekom 8 dni, ko so zapazili škodo, obrnejo ustmeno ali pismeno na katastrske uprave z prošnjo za odpis davkov. Zadeva je torej nujna in jo mora vsak oškodovan posestnik čim preje izvesti. Kmetijska družba v Ljubljani bo, čim se zberejo vsi podatki o poškodbah, s posebno spomenico opozorila oblasti na odpomoč hudo prizadetim kmetovalcem.

Blagoslovitev Župana Permeta jame. Veliko se piše in govori o podzemeljskih jamah v naših krajih, vendar do sedaj razen Župana Permeta jame po večini niso lahko dostopne in urejene. Društvo za ureditev podzemeljskih jam v Ponovi vasi pa je že nekaj let na delu, da pripravimo ljudem čim lažji dostop in dober ogled. V zvezi s tem je bil v zadnjih dveh letih urejen vhod v jamo skozi »Ledenico«, s čimer je celoten obseg povečan na dvakratno dolžino. Otvoritev tega novega vhoda bo zvezana z blagoslovljivo, kar bo opravil g. stolni kanonik in dekan g. dr. Franc Kimovec. V nedeljo, dne 19. maja bo ob 9. uri zjutraj v zgodovinski cerkvi na Taboru sv. maša, nato pa blagoslovitev jame, ki leži 10 minut od Tabora. Pri prireditvi sodeluje Salezijanska godba iz Rakovnika in bo v okolici jame prirejena domača zabava. Ogled Župana Permeta jame ne bo zanimiv samo za one, ki je še niso videli, temveč tudi za one, ki so jo že videli, ker se je obseg in pa izpeljava vhoda mnogo podaljšala in je jama na privlačnosti in veličastnosti veliko pridobila. Požrtvovalnost odbora, ki mu predseduje lastnik jame g. Perme Josip, zasluži res vse priznanje, ker je ureditev jame združena poleg dela tudi z vlikimi materialnimi žrtvami. Zveza vlakov je jako ugodna, ker bodo turisti lahko pri sv. maši na Taboru in preživeli dan v lepem senčnatem gozdu.

Po svetu

*

Velika eksplozija. V Singapore-u se je te dni vnela velika zaloga eksplozivnih snovi. Dvajset oseb je vrglo v morje, a 19 so jih mogli še rešiti.

Obsodbe zaradi upora na Grškem. Zaradi sodelovanja pri zadnjem uporu na Grškem je vojaško sodišče obsodilo 33 mornarjev na smrt, 36 oseb na dosmrtno ječo, 126 oseb pa na manjše kazni.

V nedeljo 12. t. m. je izročil podban dr. Pirkmajer naraščanju »Jadranske straže« 42 novih praporov. — Prapore je blagoslovil kanonik dr. Opeka. — Slika nam kaže zbor naraščajnikov na Kongresnem trgu v Ljubljani.

nice Vukosave Dobriše, ki jo je izreklo okrožno sodišče in s katero je bila uradnica obsojena na 1 mesec zapora, ker je krajsala samolastno v tujino namenjene brzozjavke, razliko v pristojbini pa je pridržavala za sebe.

Naši delavci za tujino. Te dni je odšlo okoli 200 sezonskih delavcev iz Murske Sobotice v Francijo. Letos pojde v Francijo mnogo manj delavcev kakor druga leta.

Z nožem nad svate. V vasi Kovačevičbrdo pri Karlovcu se je oženil 29letni Luka Kovačevič z 19letno Milico Ivančevičevo. Na gostijo je povabil okoli 10 domačih fantov, med svate pa se je vrnil tudi nepovabljen neki Marko Gregorič. Ta je gostijo prav kmalu zapustil in šel čakati v gozd na svate, ko se bodo peljali mimo na novi dom. Ko se je voz približal, je skočil Gregorič iz zasede in težko ranil z nožem dva svata. Nato je pobegnil v gozd, a orožniki so ga že prijeli.

Med gospodarji in najemniki. Pred zagrebškim sodiščem sta si stala nasproti tožitelj, neki bogat hišni lastnik, in pa revna starka, najemnica, kot obtoženka, češ da ni plačala gospodarju 10 dinarjev odškodnine za neizročeni ključ od stranišča. Ker pa je starka dokazala, da je 10 dinarjev že plačala, še predno je prejela tožbo in poziv na sodišče, jo je sodnik oprostil, hišni lastnik pa je moral poravnati stroške sodnega postopanja v znesku 30 dinarjev.

Zahvala. Vsem mojim volilcem, ki so dne 5. maja oddali svoje glasove za Jevtičevo listo in mojo osebo, se podpisani za Vašo neomahljivo značajnost in globoko zavednost najiskrenejše zahvaljujem. Ostanite tudi v bodoče zvesti svoji ideji. Vaš M. Bajuk. — Metlika, 8. maja t. l.

Požari na Dravskem polju. Na Dravskem polju so se začeli tudi letos takoj na spomlad oglašati na strehah rdeči petelini in požar sledi požaru. Tako je nedavno pogorelo gospodarsko poslopje Terezije Ozvaldove v Kopicah; škoda cenijo na 10.000 dinarjev. Nekaj dni pozneje pa je ogenj uničil gospodarska in stanovanjska poslopja posestnikoma Martinu Poju in Francu Jevševarju v Cirkovcih. Ker so bila pa gospodarska poslopja večinoma že prazna, znaša škoda le 30.000 dinarjev, kar je pa tudi dovolj. Orožniki, ki preiskujejo vzroke teh pogostih požarov, sumijo, da požari v teh krajih ne nastajajo kar tako slučajno.

Pet morilcev pogojno izpuščenih. Te dni so izpustili iz kaznilnice v Mariboru 42 kaznjencev na pogojni dopust. Med temi se nahajajo tudi morilci Jože Eferl, Stefan Gaber, Janoš Horvat, Anton Muhič in Peter Sabvernik. Vsi ti so bili obsojeni na smrt, pozneje pa pomiloščeni na 20letno ječo.

Podpore za zadruge. Ministrstvo za kmetijstvo je dovolilo osrednji zvezi hrvaških kmetij-

Oporoka pokojnega predsednika francoske vlade Poincaré-a. Pokojni predsednik francoske vlade Poincaré je volil užitek vsega svojega premoženja svojji ženi, po njeni smrti pa dobi vse njegov rojstni okraj z določbo, da sezidajo sirotišnico za dečke in jo s sredstvi volila tudi vzdržujejo.

Same ženske v občinskem odboru. V občinskem odboru v mestu Washington v državi Arkansas sede same ženske. Celotno mesto je torej »pod copato«. V mestecu Jaspas pa je samo župan moški, odbornice pa so same ženske.

Uvoz japonskega blaga v našo državo raste stalno. L. 1932. smo uvozili komaj za poldrug milijon japonskega blaga, l. 1933. pa že za več kot 4 milijone. L. 1934. smo uvozili tega blaga že za 13 milijonov dinarjev, prve tri mesece leta pa že za 5 milijonov dinarjev.

Amerikanci — vinopivci. V prvih treh mesecih letošnjega leta so Amerikanci popili za 20 odstotkov več vina kakor v istem času preteklega leta. Največ vina so popili v Kaliforniji.

Cenzuro so odpravili v Španiji za dopisnike inozemskih listov, ki sedaj lahko neovirano poročajo o dogodkih v Španiji.

Velika vojaška parada v Londonu. Ob priliki svečanosti, ki so jih priredili za 25letnico vladanja sedanjega angleškega kralja, je bil v Londonu tudi velika vojaška parada, pri kateri je nastopil neki bivši konjeniški polk popolnoma motoriziran. Vojaki so se vozili na oklopnih avtomobilih s 6 kolesi. Tudi topništvo je nastopilo vse motorizirano.

800.000 delavcev v Zedinjenih državah gladije, ker ne dobivajo več podpore za brezposelnost. Med delavci močno vré, tako da mora ponekod vojaštvo stražiti razna javna poslopja.

Izseljenci iz Nemčije. Odkar je v Nemčiji prevzel vladno v svoje roke Adolf Hitler, se židom v Nemčiji ne godi dobro. Židje so izključeni iz javnih služb, a tudi sicer jih preganjajo. Zato se je doslej izselilo iz Nemčije že okoli 100 tisoč židov; največ jih je odšlo v Francijo in v Anglijo, precej pa tudi na Češko.

Sramotne plače. V nekaterih podjetjih v Sarajevu morajo delati delavke po 14 ur na dan, plače pa dobivajo za to delo po 48 Din na teden; to je na dan po 8 Din ali na uro komaj 50 par! Skrajni čas je že res, da dobimo zakon o minimalnih delavskih plačah.

Janko Furlan:

Kam — kako — zakaj?

Res je, da obstoja neko nepretrgano trenje in medsebojno navzkrižno gibanje, a to ni še borba na življenje in smrt, ampak dopolnjevanje, menjanje ali medsebojno prehajanje; je neko kroženje nujnih činiteljev življenja. To navidezno navzkrižno življenje ni niti fatalizem, ki bi ga ne bilo mogoče ublažiti, in ta pojav ne pomeni, da živimo drug na drugem, ampak drug ob drugem. Trenutno so res socialni odnosi taki, da se človeka loteva obup in se prepušča »usodi«, a to stanje ni izraz vekovečnega zakona, ampak posledica docela zavestnega in preračunanega delovanja že označenega pohlepa in skrajne sebičnosti, ki namerno tlači v nas vsak utrinek vere v medsebojno pomoč, v zakon vzajemne pomoči, kateri je jačji od onega medsebojne borbe.

Pa bodo bralci utegnili zmajati z glavo, čes, da prenaša človeštvo krivice že nad dva tisočletja, ne da bi si bilo položaj izboljšalo. Edini vsaj deloma znosni presledek težke podrejenosti je bil v začetku fevdalizma (srednjega veka). A vzroki, da se človeštvo teh krivic ni otreslo, ni bil v neki že naprej določeni usodi, ne izven človeka, ampak v njem. To nam more potrditi odgovor na vprašanje, kakšno je bilo v duševnem pogledu razmerje med takratnimi izkoriščevalci in izkoriščanimi množicami. Te so živele bolj podzavestno življenje, plaho udane vodni-

Obrtniško razstavo bi lahko imenovali del velesojma, če bi združili vse obrtnike-rastavljalce, ki so sicer nameščeni radi boljšega pregleda po strokah in blagovnih skupinah v raznih paviljonih. Poleg pregleda naše industrijske produkcije nudi baš ljubljanski velesojem čim popolnejšo sliko obrtniške delavnosti v naši banovini, seveda onih obrtniških panog, ki izdelujejo blago, zmožno za kupčevanje na velesojmu ali razstavi. Letošnji velesojem od 1. do 11. junija bo posebno bogato založen s obrtniški izdelki. — Saj bo zastopanih samo pohištvenih mizarjev 32, nadalje tapetniki, žimarji in ščetarji, pečarji, kovinarji kolarji, pletarji, krznarji, čevljarji, mesarji in prekajevalci itd. Zlasti številno je zastopana naša obrt oblačilne stroke na modnih revijah, ki bodo vsak dan na velesojmu v paviljonu »K« (prijavljenih je preko 70 obrtnic in obrtnikov). Prezreti tudi ne gre hvalevrednega podpiranja naše male obrti, ki se bori s vsakojakimi težavami, po Uradu za pospeševanje obrti banske uprave. V skupnem »sejmi« razstavi prilično 40 obrtnikov. Če seštejemo vse te številke, ni ljubljanski velesojem samo industrijska, marveč tudi velepomembna obrtniška razstava.

Ko prečitaš Kmetški list, daj ga prečitati tudi sosedu in mu priporočaj, da si ga naroči. Celoletno naročnino znaša samo 50 dinarjev.

Vali

1 ameriški dolar	Din 43'80
1 nemška marka	Din 17'56
1 švicarski frank	Din 14'21
1 angleški funt	Din 212'50
1 francoski frank	Din 2'90
1 češkoslovaška krona	Din 1'84
1 italijanska lira	Din 3'64

Radio

Nedelja, 19. maja: 7.30 Najnovejši podatki iz gospodarske prakse (ing. Petkovšek Valentin) — 11.00 Higijena kmečkih otrok (ga. Zajc-Boškovičeva) — 15.45 Ženska ura: Razmišljanje naše žene po volitvah (Angela Vode).

Naš pravi domači izdelek!

Ponedeljek, 20. maja: 18.20 Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna).

Sreda, 22. maja: 18.20 Pogovor s poslušalci.

Četrtek, 23. maja: 12.20 Kadar na planincih citre zapoje — 13.15 Ob matuški ob Volgi — 19.00 Glasbila in njihova uporaba (prof. L. M. Skerjanc).

Petek, 24. maja: 11.00 Ameriški Indijanci (dr. Valter Bohinec — 13.15: Kmečki trio (gg. Stango, Gregore, Nachförg) — 18.20 Tujsko-prometno predavanje (g. Joško Sotler).

Sobota, 25. maja: 19.00 Zunanji politični pregled (dr. Jug)

Sejmi

20. maja: v Mozelju, Vidmu na Savi, Zg. Mozelu

22. maja: v Loki pri Zid. mostu, St. Lambertu

23. maja: v Prevaljah

24. maja: v Novi vasi pri Rakeku

25. maja: v Rogateu, Vitanju, Gor. Radgoni, Sv. Filipu, obč. Verače, Radeče pri Zid. mostu, Mali gori, Mengšu, Podvelbu, Svibnjem, Lučah, Slivnici-Maribor.

kom. Zato ni bilo med enim in drugim napetega razmerja. Če pa se je to kdaj pojavilo, ni bilo spontano (iz tlačenih množic) in ni imelo določnega smotra. Danes je v tem pogledu precejšnja razlika: v ljudskih plasteh je več zavesti, probujenosti, čuta krivice in spoznavnosti, da vedno bolj jasno poznajo vzroke socialnih krivic ter tudi sredstva za izvojevanje svojih osnovnih pravic. Množice postajajo borbene in njih življenje (težnje) smotreno. Sicer je ta pojav še mlad, a glavno je, da je in prodira v širino in globino. Nedvomno je, da smo ob prelomu, kjer bo treba rešiti najpomembnejše in najusodnejše vprašanje. Ali naj še dalje obožujemo mrtvo snov (materijo) in tako gojimo na lastnih prsih gada — lastno kapitalistično usmerjeno duševnost ter se tako prostovoljno podrejamo.

Mogoče se niti ne zavedamo, da je prav v tej resnici ključ v sobane našega velikega siromaštva. Le priznajmo iskreno, da nas je znatna večina kapitalistične duševnosti. Pri tem ne odločajo premoženjske razmere (bogastvo), ampak je merodajna, dasi pritažena želja po bogastvu. Ta miselnost se javlja iz prevleke sebičnosti, iz straha za obstoj, iz nepoznanja kapitalizma in tako dalje.

Dokler bo kapitalizem naš ideal, bo zamašna borba proti njemu.

Očistiti moramo torej najprej svoje prave. šele nato bo borba mogoča in uspešna! Kapitalizem je sicer žrtvoval, žrtvuje in bo še žrtvoval, da nam to onemogoči in si nas še dalje duševno podredi, ker se zaveda, da nima lastnih življenjskih sokov in ne more rasti iz sebe ali sam na

sebi; ž njim je nekam tako kot s čebeljimi troti, ki jim je treba mnogo pridnih delavk.

Eno je nepobitna resnica: s kapitalistično miselnostjo bomo naglo polzeli navzdol in si rušili svoj temelj — temelj svojemu domu, narodu in naciji, ker prožimo z njo svojemu največjemu sovražniku krono in žezlo, to je nadoblast v dveh življenjsko odločilnih funkcijah: v proizvodnji ali produkciji in potrošnji ali konsumu. Tukaj in prav tukaj je začetek in konec socialnega zla. Zato je nujno potrebno, da se ž njim ponudimo.

Eno je plod ali proizvod ustvariti ali pripraviti — to je gospodarsko vprašanje. Še važnejše od tega pa je plodove ali proizvode pravično porazdeliti, kar tvori jedro socialnega vprašanja.

Nedvomno smo na prvo vprašanje odgovorili in ga reševali ter ga rešili veliko bolj spretno in skrbno kot drugo. Stroka — strokovnjak — racionalizacija — intenzivnost in slični pojmi so usmerjeni samo v gospodarstvo.

A kaj opazimo pravkar od te strani? Kmet je tega že sit in pravi, da je proizvodov odveč in jih ne more vnovčiti. To pomeni, da je pred nami oni veliki, uvodoma omenjeni vprašaj, čigar bistvo moremo opredeliti tako-le:

a) kaj dobi delavec (ročni in duševni) za svoj proizvod in

b) kaj dobi delavec kot potrošnik za nagrado od svojega dela ali za denar.

Nadaljevanje.

Najboljšo
modro
galico

izdeluje tovarna

„Zorka“ v Subotici

po staroznanem ausiškem (Aussig-Ustje) načinu, ki je zajamčeno 98—99% in najcenejša, ker se izdeluje v naši državi in se ne plača carine. Produkcija je pod stalnim nadzorstvom ministrstva poljoprivrede.

Dobavlja

Kmetijska družba
v Ljubljani

EKONOM

F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani

Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši)

Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žlindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilakega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne „Ilovac“, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.

Sukno za obleko boš kupil najceneje pri tovarniški prodajalni

TEOKAROVIČ

ki je resnično znižal cene do 40%
Ljubljana, Gradišče 4, nasproti drame

Telefon št. 21-85. — Poštni predal 297.
Poštni čekovni račun št. 10.545.

Najvarneje in najbolje
naložite denar pri

HRANILNICI KMEČKIH OBČIN V LJUBLJANI

Miklošičeva cesta št. 19
Ustanovljena 1911
(Palača Vzajemne zavarovalnice)

ki je edino pupilarno varen zavod kmečkih občin. Za varnost jamči 16 kmečkih občin ustanoviteljc z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo. Nalagajte svoj denar v ta zavod, kjer je denar najbolj varen. Hranilne vloge obrestuje po 4% vezane na 3 mesece po 5%. Rentni davek plačujejo vlagatelji sami. V to hranilnico nalagajo sodišča in občine ter župni uradi denar mladoletnih, skrbilencev, preklicancev, ustanov in drugih javnih zakladov, varščin in zapuščin. Posojuje svoj denar na posestva in občinam proti amortizaciji in na menice proti mesečnemu odplačevanju. Hranilnica je pod nadzorstvom kralj. banskega komisarja.

Moko, kuruzo, oves, riž, kavo, olje
vseh vrst semena kakor ostalo
špecerijsko blago

Zaloga stavbnega materiala kakor: cementa, strešne in zidne opeke od priznane tovarne Bohn, lepenke, žebeljev, betonskega železa, apna ter vseh v zidarsko stroko spadajočih predmetov

Velika izbira vseh vrst manufakturnega blaga po najugodnejših cenah nudi znana vpeljana trgovina

A. Jeglič

POLEG KOLODVORA V LESCAH PRI BLEDU

Zaloga vsakovrstnih umetnih gnojil z navodili brezplačno!

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavlj.: „Kmetijski dom“. Ziro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // **JAMSTVO ZA VSE VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso brez prekinjenja obrestovanja. // **POSOJILA** daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi vrednostnih papirjev ter kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. // **OSKRBUJE**: Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje. **PRESKRBUJE**: Čeke in nakaznice (nakazila) na druga mesta. // **BLAGAJNISKE URE**: Ob delavniških od 8—12 $\frac{1}{2}$, in od 3—4 $\frac{1}{2}$, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 $\frac{1}{2}$, ure.

Podružnici: **KAMNIK — MARIBOR**

Stanje vlog: Din 35.000.000—

Rezerve: Din 1.300.000—